

MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 05/2-09/1964 din 05. 07. 2025

Pentru Avizare:

**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Agenția Proprietății Publice
Congresul Autorităților Locale din Moldova**

Prin prezenta, în conformitate cu art. 32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, Ministerul Culturii transmite spre avizare proiectul *Ordinului cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public.*

Anexă:

- proiectul Ordinului;
- Nota de fundamentare.

Ministru

A blue ink signature of Sergiu PRODAN, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line and a small flourish.

Sergiu PRODAN

Ex. Vasile Secrieru, consultant juridic
Tel. 068269785

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

ORDIN

nr. _____ din _____

mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea Instrucțiunii
privind procedura de înființare, strămutare și
desființare a monumentelor de for public**

În temeiul art. 7, alin. (2¹), din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art. 569), cu modificările/completările ulterioare și în conformitate cu punctul 9 subpunctul 11) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.147/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 206-208, art. 345),

ORDON:

1. Se aprobă „Instrucțiunea privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public”, conform anexei.
2. Se abrogă ordinul ministrului culturii nr. 23 din 11.11.2021 „cu privire la aprobarea Instrucțiunilor metodologice privind procedura de înființare și edificare a monumentelor de for public.”
3. Prezentul ordin intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
4. Controlul asupra executării prezentului ordin revine secretarului de stat responsabil de domeniul patrimoniului cultural.

Ministru

Sergiu PRODAN

INSTRUCȚIUNE
privind procedura de înființare, strămutare
și desființare a monumentelor de for public

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Instrucțiunea privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public (în continuare – *Instrucțiunea*) stabilește subiecții cu drept de inițiere a procedurii de înființare, strămutare sau desființare a monumentelor de for public, precum și condițiile și actele necesare pentru emiterea Ordinului ministrului culturii cu privire la înființarea, strămutarea și desființarea monumentelor de for public.

2. Procedura și etapele de edificare a monumentelor de for public, precum și executarea lucrărilor de strămutare și desființare a acestora, sunt prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor de For Public, aprobat de Guvern.

3. Se asimilează monumentelor de for public operele de artă plastică monumentală realizate în tehnica mozaicului, picturii murale sau a reliefului, executate pe fațadele clădirilor cu acces vizual în spațiul public.

4. Prezenta Instrucțiune nu se aplică operelor monumentale amplasate în cimitire și procedurii de înființare, strămutare și desființare a mormintelor și operelor comemorative de război.

5. În sensul prezentei Instrucțiuni, următoarele noțiuni semnifică:

administrator – autoritate publică centrală sau locală care exercită dreptul de administrare în privința bunurilor imobile proprietate publică;

edificare – procedura care cuprinde realizarea, executarea și instalarea monumentului de for public, precum și amenajarea terenului aferent acestuia;

intervenții – ansamblul lucrărilor efectuate asupra monumentelor de for public și/sau în zonele lor de protecție, având ca scop reparația, conservarea, restaurarea, reabilitarea sau amenajarea acestora;

monumente de for public – bunuri imobile opere de artă plastică monumentală (compoziții spațial-volumetrice, statui, busturi, plăci comemorative cu relief sculptural, troițe, cruci), împreună cu terenul delimitat pentru ele, având caracter decorativ, comemorativ sau religios, amplasate în spații publice, pe terenuri aflate în domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;

ordin de înființare – act administrativ prin care ministrul culturii aprobă înființarea monumentului de for public de categoria B;

ordin de strămutare – act administrativ prin care ministrul culturii aprobă inițierea procedurii de strămutare a monumentului de for public de categoria B;

ordin de desființare – act administrativ prin care ministrul culturii aprobă inițierea procedurii de desființare a monumentului de for public de categoria B;

6. Sunt în drept să inițieze procedura de înființare a monumentelor de for public:

6.1. administratorul terenului proprietate publică pe care urmează a fi edificat monumentul de for public;

6.2. administratorul construcției proprietate publică pe care urmează a fi instalat/ realizat mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă;

6.3. ministrul culturii sau administratorul terenului/ construcției proprietate publică pe care urmează a fi instalat monumentul de for public importat (inclusiv mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă);

6.4. autoritățile publice locale în a căror rază teritorială este amplasată construcția proprietate privată pe care urmează a fi instalat/ realizat mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă.

7. Are dreptul să inițieze procedura de strămutare a monumentelor de for public administratorul monumentului de for public.

8. Au dreptul să inițieze procedura de desființare a monumentelor de for public administratorul monumentului de for public, autoritățile publice centrale sau locale sau reprezentanții societății civile.

9. Persoanele fizice sau juridice, din țară sau din străinătate, cointerestate în susținerea procedurii de înființare sau strămutare a unui monument de for public, informează prin demers subiecții prevăzuți la punctul 6 sau punctul 7 despre intenția de a susține proiectul de înființare sau strămutare a monumentului de for public.

10. Înființarea, strămutarea sau desființarea monumentelor de for public se aprobă prin ordinul ministrului culturii.

Capitolul II

ÎNFIINȚAREA MONUMENTELOR DE FOR PUBLIC

11. Pentru emiterea Ordinului de înființare a monumentului de for public solicitantul prezintă următoarele acte:

11.1. demersul persoanei împuternicite;

11.2. actul, în original sau în copie autenticată, care confirmă dreptul de administrare în privința terenului pe care urmează a fi edificat monumentul de for public sau actul care confirmă dreptul de administrare/ proprietate asupra construcției pe care se propune instalarea/ realizarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau reliefului de pe fațadă;

11.3. acordul/ decizia/ hotărârea persoanei sau autorității abilitate privind exprimarea acordului de a edifica monumentul de for public sau de a instala/ realiza mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă;

11.4. memoriul, care cuprinde nota informativă, nota istorică, nota de fundamentare, etc., întocmit în privința personalității comemorate sau a

evenimentului comemorat, în cazul înființării monumentelor de for public cu caracter comemorativ;

11.5. nota de argumentare, în cazul înființării monumentelor de for public cu caracter decorativ sau religios;

11.6. sursa de finanțare a cheltuielilor de înființare și edificare/realizare (bugetul public, donații, alte surse legale);

11.7 declarația privind veridicitatea actelor prezentate, conform Anexei nr.1.

12. În sensul punctului 11.1., demersul privind emiterea Ordinului de înființare a monumentului de for public se înaintează, conform Anexei nr.2, de către:

12.1 administratorul terenului pe care urmează a fi edificat monumentul de for public sau administratorul construcției pe care se propune instalarea/realizarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau reliefului de pe fațadă, în cazul terenului/ construcției proprietate publică a statului;

12.2. Primarul/ Președintele de raion sau Guvernatorul Găgăuziei, în cazul terenului/ construcției proprietate publică locală sau în cazul construcției proprietate privată;

13. În sensul punctului 11.3. persoana/autoritatea abilitată este:

13.1. autoritatea publică investită cu dreptul de administrare a terenului pe care urmează a fi edificat monumentul de for public sau a construcției pe care se propune instalarea/ realizarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau reliefului de pe fațadă, în cazul terenului/ construcției proprietate publică a statului;

13.2. consiliul local/ raional sau Adunarea Populară a unității teritorial autonome Găgăuzia, în cazul terenului/ construcției proprietate publică locală;

13.3. proprietarul/coproprietarii construcției, în cazul construcției proprietate privată.

14. În cazul operelor importate (inclusiv provenite din donații), executate de artiști plastici de peste hotarele Republicii Moldova se prezintă actele enumerate la punctul 11.1.-11.3. și punctul 11.6. precum și:

14.1. declarația scrisă a autorului/autorilor operei, în care se indică: numele, prenumele autorului/autorilor, adresa atelierului de creație, după caz – denumirea uniunii de creație din care face/fac parte autorul/autorii lucrării, denumirea lucrării sculpturale realizate, materialul din care a fost produsă lucrarea, perioada de realizare, data și locul din care se importă/donează lucrarea, semnăturile autorului/autorilor lucrării sculpturale;

14.2. recomandarea scrisă privind opera și calitățile ei artistice, emisă de autoritatea administrației publice centrale de specialitate (inclusiv în domeniul artelor plastice) din țara de origine a operei.

15. În cazul monumentelor de for public care se propun a fi instalate pe terenuri sau construcții, părți componente ale monumentelor istorice, Ordinul ministrului culturii cu privire la înființarea monumentului de for public se emite în baza Avizului pozitiv al Consiliului Național al Monumentelor Istorice.

16. Consiliul Național al Monumentelor Istorice examinează impactul unui monument de for public asupra monumentului istoric, în conformitate cu actele prezentate conform punctului 11.

17. Consiliul Național al Monumentelor Istorice, ținând cont de suprafața totală a terenului monumentului istoric, funcționalitatea și numărul de construcții amplasate pe terenul monumentului istoric, avizează negativ înființarea monumentului de for public dacă:

17.1. monumentul de for public va influența funcționalitatea normală a monumentului istoric, sau;

17.2. monumentul de for public va limita substanțial accesul vizual la monumentul istoric.

18. În cazul în care la demersul solicitantului nu sunt prezentate toate actele prevăzute la punctul 11 sau dacă acestea nu sunt certificate în modul corespunzător, demersul cu actele anexate se restituie solicitantului.

19. Ministerul Culturii examinează actele prezentate conform punctului 11 și emite, în termen de 30 de zile, ordinul de înființare a monumentului de for public sau refuzul motivat de a emite ordinul de înființare a monumentului de for public.

20. Ministrul culturii refuză emiterea ordinului cu privire la înființarea monumentului de for public dacă:

20.1. terenul pe care urmează a fi edificat monumentul de for public sau construcția pe care se propune instalarea/ realizarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale ori reliefului de pe fațadă nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile sau sunt vizate în litigii;

20.2. solicitantul nu justifică legalitatea sursei/surselor de finanțare a edificării monumentului de for public (inclusiv a mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau a reliefului de pe fațadă);

20.3. monumentul de for public nu corespunde interesului public sau nu constituie o cauză de utilitate publică;

20.4. monumentul de for public nu are caracter decorativ, comemorativ sau religios;

20.5. locul ales pentru monumentul de for public nu are acces public/ acces vizual în spațiu public;

20.6. personalitatea și/ sau evenimentul comemorat sau contextul religios al monumentului de for public pot genera conflicte sociale, etnice, confesionale, în cazul înființării monumentului de for public.

21. Ordinul ministrului culturii privind înființarea monumentului de for public constituie temei pentru inițierea procedurii de edificare a monumentului de for public, în conformitate cu proiectul monumentului de for public, proiectul amenajării terenului aferent și proiectul zonei de protecție a monumentului de for public, avizate de Ministerul Culturii, în condițiile stabilite de legislația privind edificarea monumentelor de for public și autorizarea executării lucrărilor de construcție.

22. Monumentul de for public, înființat conform procedurii prevăzute în prezenta Instrucțiune și edificat conform fazelor de execuție prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor de For Public, aprobat de Guvern, poate fi clasat în categoria A, prin includerea monumentului de for public în Registrul național al monumentelor de for public, aprobat prin Legea nr.148/2018.

23. Până la inițierea procedurii de includere a monumentului de for public în Registrul național al monumentelor de for public, solicitantul prezintă Ministerului Culturii o notă de argumentare care justifică semnificația și importanța monumentului de for public.

24. Ministerul Culturii poate iniția din oficiu procedura de clasare a monumentului de for public de categoria „A”, prin elaborarea unei note de argumentare care se anexează la proiectul de Lege cu privire la modificarea Legii nr.148/2018 privind aprobarea Registrului național al monumentelor de for public.

Capitolul III

STRĂMUTAREA MONUMENTELOR DE FOR PUBLIC

25. Strămutarea monumentelor de for public se poate efectua în 2 moduri:

25.1. în cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale/teritorial autonome;

25.2. dintr-o unitate administrativ-teritorială/ teritorial autonomă într-o altă unitate administrativ-teritorială/ teritorial autonomă;

26. Pentru emiterea Ordinului de strămutare a monumentului de for public solicitantul trebuie să prezinte următoarele acte:

26.1. demersul administratorului monumentului, conform Anexei nr.2;

26.2. actul, în original sau în copie autenticată, care confirmă dreptul de administrare a monumentului de for public;

26.3. actul, în original sau în copie autenticată, care confirmă dreptul de administrare în privința terenului pe care urmează a fi strămutat monumentul de for public sau actul care confirmă dreptul de administrare/ proprietate asupra construcției pe care se propune strămutarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau reliefului de pe fațadă;

26.4. decizia/ hotărârea administratorului monumentului de for public, privind strămutarea monumentului de for public;

26.5. acordul/ decizia/ hotărârea persoanei/autorității abilitate, privind exprimarea acordului de a strămuta monumentul de for public sau mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă;

26.6. nota de argumentare care justifică necesitatea strămutării monumentului de for public;

26.7. sursa de finanțare a cheltuielilor de strămutare (bugetul public, donații, alte surse legale).

27. În sensul punctului 26.5., persoana/autoritatea abilitată este:

27.1. autoritatea publică investită cu dreptul de administrare a terenului pe care urmează a fi strămutat monumentul de for public sau a construcției pe care se propune strămutarea mozaicului, plăcii comemorative, picturii murale sau reliefului de pe fațadă, în cazul terenului/ construcției proprietate publică a statului;

27.2. consiliul local/ raional sau Adunarea Populară a unității teritorial autonome Găgăuzia, investit cu dreptul de proprietate asupra terenului/ construcției pe care urmează a fi strămutat monumentul de for public sau mozaicul, placa comemorativă, pictura murală sau relieful de pe fațadă;

27.3. proprietarul/coproprietarii construcției, în cazul construcției proprietate privată.

28. În cazul monumentelor de for public propuse spre strămutate pe terenuri sau construcții care constituie părți componente ale monumentelor istorice, Ordinul ministrului culturii cu privire la strămutarea monumentului de for public se emite în baza Avizului pozitiv al Consiliului Național al Monumentelor Istorice, conform procedurii și în condițiile prevăzute la punctele 16 și 17.

29. În cazul în care la demersul solicitantului nu sunt prezentate toate actele prevăzute la punctul 26 sau dacă acestea nu sunt certificate în modul corespunzător, demersul cu actele anexate se restituie solicitantului.

30. Ministerul Culturii examinează actele prezentate conform punctului 26 și emite, în termen de 30 de zile, ordinul de strămutare a monumentului de for public sau refuzul motivat de a emite ordinul de strămutare a monumentului de for public.

31. Ministrul culturii refuză emiterea ordinului privind strămutarea monumentului de for public în cazurile prevăzute la punctele 20.1., 20.2., 20.5. sau 20.6.

32. Ordinul ministrului culturii privind strămutarea monumentului de for public constituie temei pentru inițierea procedurii de demontare a monumentului de for public și instalarea lui în alt loc, stabilit în prealabil, în conformitate cu proiectul de strămutare, proiectul amenajării terenului aferent și proiectul zonei de protecție a monumentului de for public, avizate de Ministerul Culturii, în modul stabilit de legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

CAPITOLUL IV

DESFIINȚAREA MONUMENTELOR DE FOR PUBLIC

33. Pentru emiterea Ordinului de desființare a monumentului de for public (inclusiv a mozaicului, plății comemorative, picturii murale sau a reliefului de pe fațadă) se prezintă următoarele acte:

33.1. demersul administratorului monumentului de for public, demersul autorităților publice centrale sau locale sau demersul reprezentanților societății civile, conform Anexei nr.2;

33.2. avizul Consiliului Național pentru Monumentele de For Public, aprobat de ministrul culturii;

33.3. nota de argumentare care justifică necesitatea desființării monumentului de for public, cu indicarea cauzei/ cauzelor prevăzute la punctul 41;

33.4. actele care justifică cauza/ cauzele prevăzute la punctul 41, după caz;

33.5. sursa de finanțare a cheltuielilor de desființare (bugetul public, donații, alte surse legale).

34. În cazul în care la demersul solicitantului nu sunt prezentate toate actele prevăzute la punctul 33 sau dacă acestea nu sunt certificate în modul corespunzător, demersul cu actele anexate se restituie solicitantului.

35. În vederea examinării cererii de desființare a unui monument de for public, Ministrul Culturii, în termen de 15 zile de la depunerea cererii complete, instituie o Comisie specializată, din cel puțin 5 membri, în care se includ:

35.1. doi reprezentanți ai Ministerului Culturii;

35.2. doi reprezentanți ai Congresului Autorităților Locale din Moldova;

35.3. un reprezentant al societății civile cu atribuții statutare în domeniul protecției și promovării monumentelor de for public.

36. Comisia specializată consultă opinia publică prin publicarea unui anunț în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Ministerului Culturii, în termen de 3 zile de la instituire.

37. Anunțul prevăzut la punctul 36 cuprinde informații cu privire la procedura aflată în examinare la Ministerul Culturii, datele de contact unde pot fi prezentate propunerile/ obiecțiile persoanelor interesate și termenul de 15 zile pentru prezentarea propunerilor/ obiecțiilor.

38. Comisia specializată examinează actele prezentate conform punctului 33 și înaintează, în termen de 10 de zile de la expirarea termenului prevăzut la punctul 37, o propunere motivată Ministrului Culturii privind acceptarea desființării monumentului de for public sau respingerea cererii de desființare a monumentului de for public.

39. Deciziile Comisiei specializate sunt deliberative dacă sunt aprobate cu votul a cel puțin 3 membri din 5.

40. Ministrul Culturii emite, în termen de 5 de zile de la recepționarea recomandării Comisiei specializate, ordinul de desființare a monumentului de for public sau refuzul motivat de a emite ordinul de desființare a monumentului de for public.

41. Ministrul culturii emite ordinul cu privire la desființarea monumentului de for public în cazul în care:

41.1. monumentul de for public promovează o atitudine ostilă, defăimătoare, dezonorantă față de valorile spirituale naționale (limba, identitatea culturală, identitatea națională, etc.) și/sau față de evenimentele de referință ale istoriei naționale;

41.2. monumentul și-a pierdut caracterul decorativ, comemorativ sau religios, iar restaurarea monumentului de for public nu este justificată;

41.3. gradul înalt de degradare nu justifică restaurarea monumentului de for public.

42. Ordinul ministrului culturii privind desființarea monumentului de for public constituie temei pentru inițierea procedurii de demontare a monumentului de for public, în conformitate cu proiectul de desființare, avizat de Ministerul Culturii, în condițiile stabilite de legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

43. Ordinul ministrului culturii privind desființarea monumentului de for public, clasat la categoria „A” poate fi emis doar după excluderea monumentului de for public din Registrul național al monumentelor de for public, aprobat prin Legea nr.148/2018.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE

44. Refuzul ministrului culturii de a emite ordinul privind înființarea, strămutarea sau desființarea monumentul de for public se poate contesta pe cale prealabilă, în condițiile și termenele prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018.

45. Decizia ministrului culturii asupra cererii prealabile se poate contesta în instanța de contencios administrativ, în condițiile și termenele prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018.

**Ministerul Culturii
al Republicii Moldova**

**DECLARAȚIA
privind veridicitatea actelor prezentate**

Subsemnatul/a _____, în calitate de
solicitant declar pe proprie răspundere, cunoscând prevederile art. 352¹ din Codul penal al
Republicii Moldova cu privire la falsul în declarații, că actele depuse spre examinare la
Ministerul Culturii conțin informații veridice, iar copiile de pe documentele prezentate
corespund originalelor.

Data _____

Semnătura _____

**Ministerul Culturii
al Republicii Moldova**

CERERE
privind emiterea ordinului ministrului culturii
privind înființarea/strămutarea/desființarea¹ monumentului de for public

Subsemnatul, _____ (numele și prenumele/ denumirea solicitantului),
în temeiul prevederilor art. 7 din Legea nr.192/2011 monumentelor de for public (Monitorul
Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art. 569, cu modificările/completările ulterioare)
și a „Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for
public”, solicit emiterea ordinului de înființare/ strămutare/ desființare² a monumentului de for
public „_____”.

La demers, se anexează următoarele acte³:

- 1.
- 2.
- 3.
- ...

Data _____

Semnătura solicitantului _____

¹ Se subliniază tipul Ordinului ministrului culturii care se solicită a fi emis.

² Se subliniază tipul Ordinului ministrului culturii care se solicită a fi emis.

³ Se indică lista actelor enumerate la punctul 11, punctul 26 sau punctul 33 din Instrucțiune.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public a fost elaborat de Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului Actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public este elaborat în temeiul art. 7, alin. (2 ¹), din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art. 569).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.
Potrivit art. 7 alin. (2¹) din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 „Procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public se aprobă prin ordinul ministrului culturii”. Ministerul Culturii a elaborat proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public care descrie procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public. De asemenea Instrucțiunea prevede subiecții cu drept de inițiere a procedurii de înființare, strămutare sau desființare a monumentelor de for public precum și condițiile și actele necesare pentru emiterea Ordinului ministrului culturii cu privire la înființarea, strămutarea și desființarea monumentelor de for public. După emiterea Ordinului de înființare sau strămutare a monumentului de for public, Beneficiarul, are dreptul să inițieze procedura de edificare/ strămutare a monumentului de for public în corespundere cu: 1. proiectul monumentului de for public; 2. proiectul amenajării terenului aferent și 3. proiectul zonei de protecție a monumentului de for public. Toate trei categorii de proiecte se avizează de Ministerul Culturii, în modul stabilit de legislația privind edificarea monumentelor de for public și privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Procedura de organizare și desfășurare a concursului, condițiile de participare și de prezentare a proiectelor de concurs, precum și procedura de desemnare a proiectului câștigător ester prevăzută în Regulamentul-cadru privind organizarea concursului de selectare a autorului monumentului de for public sau al operei comemorative de război, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.751/2020. Totodată, procedura și etapele de edificare a monumentelor de for public precum și de executare a lucrărilor de strămutare și de desființare a monumentelor de for public sunt prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor de For Public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.851/2012.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public conține 4 puncte.

Totodată, nemijlocit Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public conține 45 puncte și 2 Anexe.

Proiectu de Instrucțiune este structurat în 5 capitole, după cum urmează:

Capitolul I – Dispoziții generale, conține reglementări referitoare la obiectul de reglementare a Instrucțiunii și subiecții îndreptățiți să inițieze procedura de înființare/ strămutare sau desființare a monumentelor de for public.

Capitolul II – Înființarea monumentelor de for public, Capitolul III – Strămutarea monumentelor de for public și Capitolul IV – Desființarea monumentelor de for public conțin reglementări referitoare la actele necesare pentru inițierea procedurii de înființare/ strămutare/ desființare a monumentelor de for public, termenul de examinare a actelor de către Ministerul Culturii și soluțiile adoptate de ministrul culturii pe marginea actelor prezentate. La fel sunt enumerate cazurile în care ministrul culturii refuză inițierea procedurii de înființare/ strămutare/ strămutare a monumentelor de for public.

Capitolul V – Dispoziții finale, conține reglementări referitoare la modul de contestare a Ordinului ministrului culturii cu privire la înființarea, strămutarea sau desființarea monumentului de for public.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Instrucțiunea privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public va avea impact pozitiv asupra sectorului public, or aceasta aduce o claritate pentru autoritățile public cointerestate în inițierea procedurii de înființare/ strămutare sau desființare a monumentelor de for public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Instrucțiunii privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public nu necesită mijloace financiare de la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Organizațiile din sectorul privat vor cunoaște ce acțiuni trebuie întreprinse pentru a sprijini procedura de înființare (importare) sau strămutare a unui monument de for public.

4.4. Impactul social

Instrucțiunea privind procedura de înființare, strămutare și desființare a monumentelor de for public va facilita procedura de înființare și strămutare a monumentelor de for public, fapt ce va contribui la promovarea valorilor naționale și internaționale prin intermediul operelor de artă monumentală amplasate în spații publice.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea procedurii de elaborare a proiectului de Instrucțiune a fost plasat pe pagina web a ministerului (www.mc.gov.md), secțiunea – Transparența decizională și pe site-ul particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14667). Proiectul urmează a fi avizat la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Proprietății Publice și Congresul Autorităților Locale din Moldova.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice la Ministerul Justiției și expertizei Anticorupție conform Metodologiei aprobate de Centrul Național Anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Prezentul proiect de Instrucțiune se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu sunt necesare măsuri suplimentare.

Ministru

Sergiu PRODAN